

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 124/2023

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα ΣΤ΄)
Συνεδρίαση της 23-11-2023**

Σύνθεση

Πρόεδρος: Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Βασίλειος Κορκίζογλου, Νικόλαος Καραγιώργης, Αικατερίνη Γαλάνη, Αναστασία Ζαφειριάδου, Αντώνιος Παπαγεωργίου, Μαρία Δεληγιάννη και Μαρία Μπασδέκη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Χαράλαμπος Τσόγκας, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη άνευ ψήφου).

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 13651/22.06.2023 έγγραφο του Γραφείου της πρώην (υπηρεσιακής) Υπουργού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν οι προσυνταξιοδοτικές παροχές που χορηγούνται από το πρώην Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (εφεξής: τ. Ε.Τ.Α.Τ.) το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 4387/2016 (Α' 85), εντάχθηκε στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ και ήδη από 1.3.2020 μετονομασθέντος σε e-ΕΦΚΑ), αυξάνονται από την 01.01.2023 σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 και στην κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδοθείσα 126331/28.12.2022 κ.υ.α. (Β' 6949), με την οποία ορίστηκε ότι το συνολικό ποσό των κύριων συντάξεων του e-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31.12.2022 αυξάνεται από την 01.01.2023 κατά επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τις εκατό (7,75%).

Στο παραπάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΣΤ' Τμήμα), γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Στο προαναφερόμενο έγγραφο με το οποίο μας υποβλήθηκε το ερώτημα, καθώς και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

Το «Ενιαίο Ταμείο Τραπεζοϋπαλλήλων» Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ιδρύθηκε με το άρθρο 60 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α'), σκοπός του οποίου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 61 του ως άνω νόμου, είναι:

α) Η καταβολή της διαφοράς των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων των οικείων υπό ένταξη σε αυτό επικουρικών ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών ή ενώσεων προσώπων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992.

β) Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τα οικεία ταμεία ή κλάδους ή ειδικούς λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των οικείων καταστατικών και κανονισμών τους.

γ) Η καταβολή πρόσθετης συνταξιοδοτικής παροχής για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 στα Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης του προσωπικού ιδρυμάτων, για το χρονικό διάστημα 1.1.1993 έως την υπαγωγή τους στο Ε.Τ.Α.Τ., για το οποίο έχουν καταβάλει επιπλέον πρόσθετες ασφαλιστικές εισφορές από τις κατά νόμο προβλεπόμενες του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 του ν. 3371/2005 προβλέφθηκε η υποχρεωτική υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ. του προσωπικού Πιστωτικών Ιδρυμάτων που ασφαλίζονται στα οικεία επικουρικά ταμεία ή κλάδους σύνταξης αυτών που λειτουργούσαν ως Ν.Π.Ι.Δ., σωματειακής μορφής ή ειδικούς λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων μετά τη διάλυση των σωματείων τους.

Με το άρθρο 27 (σ.σ.:ορθό άρθρο 26) του ν. 3455/2006 προστέθηκε περίπτωση ζ' στο τέλος του άρθρου 62 (σ.σ.:ορθό άρθρο 61) του ν. 3371/2005 ως εξής «Η παροχή ποσών συντάξεων που προκύπτουν από καταστατικές διατάξεις δευτερεύοντος επικουρικού ταμείου ή κλάδου, σωματειακής μορφής ή ειδικού λογαριασμού ή ένωσης προσώπων. Στην περίπτωση αυτή, το προσωπικό του πιστωτικού ιδρύματος υπάγεται στο Ε.Τ.Α.Τ. για την ανωτέρω δευτερεύουσα επικουρική ασφάλισή του σύμφωνα με τις

διατάξεις του άρθρου 62 όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και εξαιρείται από την ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α'), το τ. Ε.Τ.Α.Τ. εντάχθηκε στον ε-ΕΦΚΑ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται μεταξύ άλλων ότι: «Οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ Φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών εξακολουθούν να ισχύουν όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του ΕΦΚΑ».

Με τις διατάξεις του άρθρου 73Α του ιδίου νόμου καθορίστηκε η αναπροσαρμογή των προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών του τ. Ε.Τ.Α.Τ.. Ακολούθως εκδόθηκε το με αρ. Φ80020/ΟΙΚ.22103/Δ15.404/7.9.2016 (ΑΔΑ: 60ΙΛ465Θ1Ω-0Μ5) έγγραφο του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Γνωστοποίηση ρυθμίσεων του ν. 4387/2016, που αφορούν το Ε.Τ.Α.Τ. και τους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. (τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ.)» καθώς και το με αριθ. Φ80020/ΟΙΚ.40784/Λ15.687/22.2.2017 έγγραφο του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Επανυπολογισμός διαφοράς συντάξεων ΤΕΑΠΕΤΕ και δεύτερης επικουρικής σύνταξης ΛΑΚ βάσει του άρθρου 73Α του ν. 4387/2016».

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 «4. α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4387/2016 «1. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών των άρθρων 1 και 2, οι ρυθμίσεις των άρθρων 4-20 του Κεφαλαίου Β εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων που ακολουθούν και με εξαίρεση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β που, από τη

φύση τους, ρυθμίζουν αποκλειστικά τη σχέση των δημοσίων ή στρατιωτικών υπαλλήλων με την υπηρεσία τους.»

Σύμφωνα με την αριθμ. 126331/28.12.2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 6949) ορίστηκε ο συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016. Ειδικότερα ορίστηκε ότι το συνολικό ποσό των κύριων συντάξεων του e-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31.12.2022 αυξάνεται από την 01.01.2023 κατά επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τις εκατό (7,75%). Στις 03.01.2023 εκδόθηκαν οι με αριθ. πρωτ. 35/03-01-2023 (ΑΔΑ ΨΠΜΨ46ΜΤΑΚ-ΒΜΥ) έγγραφες οδηγίες του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με την εφαρμογή του συντελεστή αύξησης της παρ. 4 του α. 14 του ν. 4387/2016 από 01.01.2023, όπου στη παρ. 15 αναφέρεται και προβλέπεται αύξηση των προσυνταξιοδοτικών παροχών που χορηγούνται από το e-ΕΦΚΑ στο 50% που λογίζεται ως κύρια σύνταξη.

Για το ζήτημα αυτό απεστάλη από τον e-ΕΦΚΑ το από 13.6.2023 ηλεκτρονικό μήνυμα, στο οποίο αναφέρονται τα εξής: «[...] με δεδομένο ότι στις σχετικές νομοθετικές και εκτελεστικές διατάξεις δεν γίνεται ρητή αναφορά σε δικαιούμενη αύξηση των προσυνταξιοδοτικών παροχών που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ παρά μόνο στις έγγραφες οδηγίες του Υπουργείου, η Υπηρεσία διατηρεί επιφυλάξεις ως προς τη νομιμότητα εφαρμογής και υλοποίησης της αύξησης αυτής. Επειδή εντείνονται οι διαμαρτυρίες των δικαιούχων προσυνταξιοδοτικών παροχών, καθώς και των συλλόγων τους, οι οποίοι έχουν ήδη αποστείλει εξώδικες διαμαρτυρίες, παρακαλούμε όπως αφού αξιολογηθούν τα ανωτέρω να εξετασθεί η δυνατότητα περαιτέρω οδηγιών».

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, παρακαλούμε, όπως γνωμοδοτήσετε ως προς το εάν οι ως άνω προσυνταξιοδοτικές παροχές που χορηγούνται από τον ΕΦΚΑ προσαυξάνονται κατά 7,75%.».

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στα άρθρα 57 παρ.1, 58 παρ.1, 60, 61 και 62 παρ.1 του ν. **3371/2005** (Α' 178), όπως ισχύουν, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 57

Κύρια σύνταξη

1.Οι κλάδοι σύνταξης των ασφαλιστικών ταμείων κύριας ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') εντάσσονται στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.)

σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α') μέχρι 31.12.2005, εφόσον μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία τα αντίστοιχα ταμεία επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων έχουν ενταχθεί στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 62. (Σημειωτέον ότι, η προθεσμία της παραγράφου 1 παρατάθηκε μέχρι την 31^η Μαρτίου 2006, με το άρθρο 21 του ν. 3429/2005 – Α' 314, ενώ οι λοιπές ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής παρέμειναν σε ισχύ).

Άρθρο 58

Υπαγωγή στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

1. Στην ασφάλιση του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια και διέπονται από τη νομοθεσία του: α) οι προσλαμβανόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') από 1.1.2005, β) οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι των ταμείων επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων μετά τη διάλυσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 62.

Άρθρο 60

Ίδρυση Ε.Τ.Α.Τ.

Ίδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ", αποκαλούμενο εφεξής χάριν συντομίας "Ε.Τ.Α.Τ.". Το Ε.Τ.Α.Τ. τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και έχει έδρα την Αθήνα. Η έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Τ. ορίζεται την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. [(Σημειωτέον ότι, με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 146 του ν. 3655/2008 (Α' 58) ορίστηκε ότι διατηρούνται σε ισχύ και μετά το νόμο αυτό οι σχετικές με το Ε.Τ.Α.Τ. διατάξεις των άρθρων 60 έως 69 του ν. 3371/2005, ενώ με την παράγραφο 4 του άρθρου 15 του ν. 3863/2010 (Α' 115) ορίστηκε ότι οι εν λόγω διατάξεις εξακολούθησαν να ισχύουν και μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού)].

Άρθρο 61

Σκοπός

Σκοπός του Ε.Τ.Α.Τ. είναι: α) Η καταβολή της διαφοράς των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και των καταστατικών διατάξεων των οικείων επικουρικών ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών ή ενώσεων προσώπων του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992.

β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης από τα οικεία ταμεία ή κλάδους ή ειδικούς λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992 δεν θίγονται.

Η καταβολή των ποσών που αντιστοιχούν σε συστήματα προσυνταξιοδότησης που χορηγούνται στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των οικείων καταστατικών και κανονισμών παροχών από τα ταμεία ή κλάδους ή λογαριασμούς ή ενώσεις προσώπων επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων και έως της συμπληρώσεως των αντίστοιχων προϋποθέσεων του Ι.Κ.Α. Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ..

γ) Η καταβολή πρόσθετης συνταξιοδοτικής παροχής για τους ασφαλισμένους από 1.1.1993 στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων για το χρονικό διάστημα από 1.1.1993 έως την υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ. για το οποίο έχουν καταβάλει επιπλέον πρόσθετες ασφαλιστικές εισφορές από τις κατά νόμο προβλεπόμενες του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.. Οι προϋποθέσεις χορήγησης, ο τρόπος υπολογισμού της παροχής αυτής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για την εφαρμογή του παρόντος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας μετά εκπόνηση ειδικής οικονομικής μελέτης.

δ)...ε)...

στ) Η λειτουργία ως φορέα σύνδεσης και διαμεσολάβησης μεταξύ του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων, του Ε.Τ.Α.Τ., του Ι.Κ.Α. Ε.Τ.Α.Μ. και του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

ζ) Η παροχή ποσών συντάξεων που προκύπτουν από καταστατικές διατάξεις δευτερεύοντος επικουρικού ταμείου ή κλάδου, σωματειακής μορφής ή ειδικού λογαριασμού ή ένωσης προσώπων. Στην περίπτωση αυτή, το προσωπικό του πιστωτικού ιδρύματος υπάγεται στο Ε.Τ.Α.Τ. για την ανωτέρω δευτερεύουσα επικουρική ασφάλισή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 62, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά και εξαιρείται από την ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. (Η περίπτωση ζ' τίθεται όπως προστέθηκε στο άρθρο αυτό, με την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του ν. 3455/2006 – Α' 84).

Άρθρο 62

Υπαγωγή στο Ε.Τ.Α.Τ.

1. Στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Τ. υπάγονται υποχρεωτικά τα πρόσωπα που εργάζονται στα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') και ασφαλίζονται για επικουρική ασφάλιση στα οικεία ταμεία ασφάλισης του προσωπικού τους μετά τη

διάλυσή τους σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την επόμενη παράγραφο.....»

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 26 του ν. **3455/2006** (Α' 84), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 26

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε υπάγονται υποχρεωτικά στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και στο Ε.Τ.Α.Τ.. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α'), εκτός των διατάξεων των παραγράφων 6, εδάφιο πρώτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο και έβδομο, 7 και 8 του άρθρου 62.....».

4. Στο άρθρο 9 του ν. **3554/2007** (Α' 80) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 9

Οι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι, καθώς και οι υπαγόμενοι στην κατηγορία αυτή συνταξιούχοι του Λογαριασμού Διαχείρισης Κεφαλαίων Πρόσθετης Ασφάλισης Συμπληρωματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών του Λογαριασμού Ασφαλιστικών Καλύψεων Προσωπικού Τράπεζας Αττικής (Λ.Α.Κ.), εντάσσονται από 1.1.2007 στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.). Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 62 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α') και οι διατάξεις του π.δ. 209/2006 (ΦΕΚ 209 Α')....Στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις και σε όσες θα καταβληθούν μετά την ένταξη του ΛΑΚ. στο Ε.Τ.Α.Τ. δεν χορηγούνται αυξήσεις....».

5. Στις παραγράφους 10-13 του άρθρου 44 του ν. **3986/2011** (Α' 152), προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 44

Λοιπές ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις

10. Από 1.8.2011, τα ποσοστά των περιπτώσεων (β) έως και (η) της παραγράφου 2 του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115),¹ καθώς και του άρθρου 11 του ν. 3865/2010 (Α' 120) αναπροσαρμόζονται σε 6%, 7%, 9%, 10%, 12%, 13% και 14% αντίστοιχα.

¹ «Άρθρο 38 ν. 3863/2010

Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων

Από 1.8.2010 θεσπίζεται Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ) το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α').

2. Η Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων παρακρατείται μηνιαία κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του Δημοσίου, ΝΑΤ και των Φορέων Κοινωνικής

11. α) Από 1.8.2011, στους συνταξιούχους του Δημοσίου, του NAT και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης που δεν έχουν συμπληρώσει το 60ό έτος ηλικίας, παρακρατείται επιπλέον μηνιαία εισφορά ως εξής:

i. Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 6%.

ii. Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 8% και

iii. Για συντάξεις από 2.900,01 € και άνω, ποσοστό 10%. β)..γ) ...δ)...ε)...στ)...

12. α) Από 1.8.2011, οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 εφαρμόζονται στο 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης, που χορηγείται από το ETAT και το ETEAM, σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α'115).

β) Η παράγραφος 13 καταλαμβάνει από 1.9.2011 και το 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης, που χορηγείται από το ETAT και το ETEAM σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος.». [(Η παράγραφος 12 τίθεται όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παράγραφο 7 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 (Α' 226)].

13. α) Από 1.9.2011 θεσπίζεται Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, η οποία τηρείται σε λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια, στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (Α.Κ.Α.ΓΕ.), το οποίο συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58).».

6. Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. **4024/2011** (Α' 226), προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 2

Ρύθμιση θεμάτων ασφαλιστικών φορέων

1. Από 1.11.2011 στους συνταξιούχους του NAT και των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας μειώνεται κατά 40% το ποσό της μηνιαίας κύριας

Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης υπολογίζεται στο συνολικό ποσό της σύνταξης και καθορίζεται ως εξής:

α. Για συντάξεις από 1.400,01 € έως 1.700,00 €, ποσοστό 3%, β. Για συντάξεις από 1.700,01 € έως 2.000,00 €, ποσοστό 4%, γ. Για συντάξεις από 2.000,01 € έως 2.300,00 €, ποσοστό 5%, δ. Για συντάξεις από 2.300,01 € έως 2.600,00 €, ποσοστό 6%, ε. Για συντάξεις από 2.600,01 € έως 2.900,00 €, ποσοστό 7%, στ. Για συντάξεις από 2.900,01 € έως 3.200,00 €, ποσοστό 8%, ζ. Για συντάξεις από 3.200,01 € έως 3.500,00 €, ποσοστό 9%, η. Για συντάξεις από 3.500,01 € και άνω, ποσοστό 10%.»

σύνταξης που υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ. Η ανωτέρω μείωση καταλαμβάνει και το 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης, που χορηγείται από το ΕΤΑΤ και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ., σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος....

2. Από 1.11.2011 στους συνταξιούχους του ΝΑΤ και των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην μείωση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μειώνεται κατά 20% το ποσό της μηνιαίας κύριας σύνταξης που υπερβαίνει τα 1.200 ευρώ. Η ανωτέρω μείωση καταλαμβάνει και το 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης, που χορηγείται από το ΕΤΑΤ και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος....».

7. Στο άρθρο 6 του ν. **4051/2012** (Α' 40), προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 6

Αναπροσαρμογή συντάξεων, επικουρικών συντάξεων και άλλες ρυθμίσεις για τον περιορισμό της κρατικής επιχορήγησης προς ασφαλιστικά ταμεία.

1. Τα ποσά της μηνιαίας κύριας σύνταξης που υπερβαίνουν τα χίλια τριακόσια (1.300) ευρώ και καταβάλλονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και τους λοιπούς φορείς κύριας Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μειώνονται κατά 12% από 1.1.2012. Η μείωση αυτή καταλαμβάνει και το 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης που χορηγείται από το Ε.Τ.Α.Τ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος. Για τη μείωση λαμβάνεται υπόψη το ποσό της καταβλητέας την 1.1.2012 κύριας σύνταξης....».

8. Στα άρθρα 35 και 36 παρ.1 του ν. **4052/2012** (Α' 41), όπως ισχύουν, προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 35

Σύσταση – Σκοπός

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία *Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.)*, αποκαλούμενο στο εξής «ΕΤΕΑ», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και έχει έδρα την Αθήνα. Έναρξη λειτουργίας του ορίζεται η 1η Ιουλίου 2012.

2. Σκοπός του είναι: α. η παροχή μηνιαίας επικουρικής σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους δικαιούχους ασφαλισμένους και β. η καταβολή εφάπαξ παροχών στους δικαιούχους ασφαλισμένους. (Η παράγραφος αυτή τίθεται όπως αντικαταστάθηκε – με ισχύ από 01.01.2017- με τα άρθρα 74 και 90 του ν. 4387/2016 – Α' 85).

3. α. Το Ε.Τ.Ε.Α. μετονομάζεται σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» αποκαλούμενο εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.». Το Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. συγκροτούν δύο (2) κλάδοι, οι οποίοι λειτουργούν με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια: α) κλάδος επικουρικής ασφάλισης και β) κλάδος εφάπαξ παροχών, στους οποίους παρακολουθούνται αυτοτελώς οι εισφορές κάθε κλάδου. β. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ε.Τ.Ε.Α.» νοείται εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.». [(Η παράγραφος αυτή τίθεται όπως προστέθηκε – με ισχύ από 01.01.2017- με τα άρθρα 74 και 90 του ν. 4387/2016 (Α' 85)].

Άρθρο 36

Ένταξη

1. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται από την έναρξη λειτουργίας του: α) ..., β) ..., γ) ..., δ) το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ) ως προς την επικουρική ασφάλιση, ε) ..., και στ) ... Το ΕΤΕΑ λειτουργεί με ενιαία διοικητική και οικονομική οργάνωση.

9. Στο άρθρο 12 παρ. 4 της από **31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου** (ΠΝΠ) «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων αρμοδιότητας των Υπουργείων Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης και του Υπουργού Επικρατείας» που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013 (Α' 98), ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 12

Λειτουργία ΕΤΕΑ

1...2...3... 4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, αναλογιστική μελέτη, γνώμη του ΔΣ του ΕΤΑΤ και γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης αναπροσαρμόζονται οι καταβαλλόμενες από το ΕΤΑΤ προσυνταξιοδοτικές παροχές και παροχές ΛΑΚ. Η αναλογιστική μελέτη εκπονείται εντός δύο (2) μηνών από την ανάθεση από το ΔΣ του ΕΤΑΤ. Η αναλογιστική μελέτη ανατίθεται εντός μηνός από την έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής.».

10. Στα άρθρα 14 παρ. 1 περίπτ. α και παρ. 4 περίπτ. α, 27 παρ. 1, 32 παρ.1, 51 παρ. 1 και 2, 51Α παρ.1, 53 παρ.1 στοιχ. Η και παρ. 3, 55 παρ.1 και 73Α του ν. **4387/2016** (Α' 85), όπως ισχύουν, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 14

Αναπροσαρμογή συντάξεων- προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων

1. «α. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του e-Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών του άρθρου 1, οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις αναπροσαρμόζονται αποκλειστικά με μηχανογραφικές διαδικασίες, σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8, 13 και 14, βάσει των διατάξεων των επόμενων παραγράφων.». (Η περίπτωση α τίθεται όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παράγραφο 6 του άρθρου 51 του ν. 4921/2022 – Α' 75).

2..., 3...

4. α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή.

Άρθρο 27

Εφαρμογή κοινών κανόνων ασφαλισμένων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

1. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών των άρθρων 1 και 2, οι ρυθμίσεις των άρθρων 4-20 του Κεφαλαίου Β' εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των φορέων, τομέων κλάδων και λογαριασμών που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, ειδικών ρυθμίσεων των άρθρων που ακολουθούν και με εξαίρεση των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' που, από τη φύση τους, ρυθμίζουν αποκλειστικά τη σχέση των δημοσίων ή στρατιωτικών υπαλλήλων με την υπηρεσία τους.

Άρθρο 32

Παροχές ασθένειας σε χρήμα- Αρμόδια υγειονομικά όργανα

1. Οι διατάξεις που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση για παροχές ασθένειας σε χρήμα, καθώς και το είδος, την έκταση, το ύψος, τα δικαιούχα πρόσωπα και τη διαδικασία χορήγησης των παροχών σε χρήμα, των ενταχθέντων στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, εξακολουθούν να ισχύουν, όπως ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α., με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 9.

Άρθρο 51

Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης – Σύσταση – Σκοπός

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα.

Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. Το Ν.Α.Τ. και ο Ο.Γ.Α. εξακολουθούν, και μετά την κατά τα ως άνω ένταξή τους, να διατηρούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων. Ειδικά ως προς το Δημόσιο, περιέρχονται στον Ε.Φ.Κ.Α. οι εν γένει αρμοδιότητες που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 53, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του παρόντος.

2. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία με την προβλεπόμενη στο νόμο αυτόν χορήγηση:

α. μηνιαίας κύριας σύνταξης, λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου στους ασφαλισμένους ή/και στα μέλη της οικογενείας τους,

β. η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών στους συνταξιούχους και στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.), οι οποίοι, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της παροχής, καθώς και στους συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. (τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 26 του Ν. 3455/2006 (Α' 84)...

Άρθρο 51Α

1. Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)» μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενος στο εξής «ε-Ε.Φ.Κ.Α.». Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)», νοείται ο «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.)». [Το άρθρο αυτό τίθεται όπως προστέθηκε στο ν. 4387/2016, με το άρθρο 1 του ν. 4670/2020 (Α' 43), με ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 108 αυτού από 01.01.2020)].

Άρθρο 53

1. Ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από, έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ' ως εξής:

.....

Η. Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.).

3... Η προσυνταξιοδοτική παροχή στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του πρώην Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.), καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης του άρθρου 61 περίπτωση β' του ν. 3371/2005 (Α' 178) εφόσον έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του παρόντος το σχετικό δικαίωμα.² Το άρθρο 30 του παρόντος νόμου³ εφαρμόζεται αναλογικά και στους μέχρι τις 31.12.1992 ασφαλισμένους του Ε.Τ.Α.Τ. που δεν έχουν θεμελιώσει, ως την έναρξη ισχύος του

² Βλ. και εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμ. πρωτ.:Φ80020/οικ.22103/Δ15.404 (ΑΔΑ:6ΟΙΔ465Θ1Ω-ΟΜ5) στην οποία διευκρινίζεται ότι η προσυνταξιοδοτική παροχή στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους του ΕΤΑΤ, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, χορηγείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των οικείων φορέων ασφάλισης (ΤΕΑΠΕΤΕ, ΤΑΠΤΠ και ΛΑΚ) του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων (Εμπορική και Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank και Τράπεζα Αττικής), οι ασφαλισμένοι των οποίων υπήχθησαν με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις στο ΕΤΑΤ, εφόσον έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, δηλαδή έως και τις 12.5.2016, το σχετικό δικαίωμα. Κατά συνέπεια, όσοι μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένοι του ΕΤΑΤ έχουν συμπληρώσει μέχρι και τις 12.5.2016 τις απαιτούμενες από το ΤΕΑΠΕΤΕ, ΤΑΠΤΠ και ΛΑΚ προϋποθέσεις ηλικίας (όπου απαιτείται) και χρόνου ασφάλισης για άμεση καταβολή της προσυνταξιοδοτικής παροχής μέχρι τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, όπως εκάστοτε ισχύουν, μπορούν να λάβουν την προσυνταξιοδοτική παροχή με τις προϋποθέσεις αυτές οποτεδήποτε.

³ ν. 4387/2016

«Άρθρο 30

Προσαύξηση σύνταξης όσων κατέβαλλαν αυξημένες εισφορές

1. Στην περίπτωση ασφαλισμένων οι οποίοι, υπό την ισχύ του προϊσχύοντος νομοθετικού καθεστώτος κατέβαλλαν εισφορές ανώτερες από αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για καθεμία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς. Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς. Οι διατάξεις του άρθρου 28 εφαρμόζονται αναλόγως.».

παρόντος, δικαίωμα λήψης της προσυνταξιοδοτικής παροχής ως προς τον τρόπο υπολογισμού της επικουρικής τους σύνταξης.

Άρθρο 55

Ασφαλιστέα πρόσωπα

1. Στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. υπάγονται υποχρεωτικά: α. Οι μέχρι την ένταξη ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, καθώς και οι ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Δημοσίου και τα προστατευόμενα μέλη των οικογενειών αυτών, οι οποίοι καθίστανται αντιστοίχως ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α..

Άρθρο 73Α

Αναπροσαρμογή των προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών του τ. Ε.Τ.Α.Τ.

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η προσυνταξιοδοτική παροχή των ασφαλισμένων στο Ε.Τ.Α.Τ. που εντάσσεται στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 53, υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί μεσοσταθμικά σε ποσοστό 1,75%, υπολογιζόμενου επί των συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές καθορίζονται από τις οικείες καταστατικές διατάξεις των ταμείων ή κλάδων ή λογαριασμών ή ενώσεων προσώπων που εντάχθηκαν στο Ε.Τ.Α.Τ.. Το ποσό αυτό καταβάλλεται έως το χρόνο πλήρωσης των προϋποθέσεων άμεσης καταβολής κύριας σύνταξης.

2. Μετά τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, το συνολικό ποσό της προσυνταξιοδοτικής παροχής μειώνεται κατά τα ποσά κύριας και επικουρικής σύνταξης που λαμβάνει ο δικαιούχος και το απομένον ποσό επανυπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,45%, υπολογιζόμενου επί των συντάξιμων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης. Σε καμία περίπτωση το άθροισμα των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο ποσών (κύριας και επικουρικής σύνταξης και τυχόν διαφοράς) που λαμβάνει ο συνταξιούχος δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό της προσυνταξιοδοτικής παροχής που ελάμβανε ο δικαιούχος, κατ' εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης.

3. Οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου προσυνταξιοδοτικές και άλλες παροχές του τ. Ε.Τ.Α.Τ. αναπροσαρμόζονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και καταβάλλονται εφεξής στο ποσό που προκύπτει μετά τον κατά τα ανωτέρω υπολογισμό.

4. Οι συνταξιούχοι προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. (τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ.) καθίστανται συνταξιούχοι του Ε.Φ.Κ.Α. και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.».

11. Περαιτέρω, στο άρθρο μόνο παρ.1 της με αριθμ. **126331/28-12-2022 κοινής απόφασης** των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Β' 6949/30.12.2022) με θέμα «*Συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016*», η οποία εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2026, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο Μόνο

Συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016

1. Το συνολικό ποσό των κύριων συντάξεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ) με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31η.12.2022 αυξάνεται από την 1η.1.2023 κατά επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό (7,75%). Ο συντελεστής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 (Α' 85) ορίζεται σε 1,0775.

2...».

12. Τέλος, στην παράγραφο 15 της με αριθμό πρωτ. **350/03.01.2023** (ΑΔΑ: ΨΠΜΨ46ΜΤΛΚ-ΒΜΥ) **εγκυκλίου** του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα: «*Οδηγίες για την εφαρμογή του συντελεστή αύξησης συντάξεων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 από 01.01.2023*»), προβλέπονται τα εξής:

«15. Προσυνταξιοδοτικές παροχές και συμπληρώματα προσυνταξιοδοτικού. Ως κύρια σύνταξη, η οποία επηρεάζεται από τον συντελεστή αύξησης, λογίζεται και το 50% της καταβαλλόμενης προσυνταξιοδοτικής παροχής, η οποία χορηγείται από τον ε-ΕΦΚΑ, μέχρι την συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος (παρ. 12 του άρ. 44 του ν. 3986/2011, παρ. 1 και 2 του άρ. 2 του ν. 4024/2011, παρ. 1 του άρ. 6 του ν. 4051/2012). Το ποσό τυχούσας διαφοράς προσυνταξιοδοτικής παροχής μετά την συμπλήρωση των προϋποθέσεων κύριας σύνταξης (συμπλήρωμα προσυνταξιοδοτικής παροχής) δεν επηρεάζεται από τον συντελεστή αύξησης και παραμένει αμετάβλητο.».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των

πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από το Γραφείο Υπουργού, συνάγονται τα ακόλουθα:

13. Ως προσυνταξιοδοτική παροχή νοείται το ποσό της (κύριας και επικουρικής) σύνταξης που χορηγείται από το π. Ε.Τ.Α.Τ. στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους του, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης [(ηλικίας (όπου απαιτείται) και χρόνου ασφάλισης] των οικείων φορέων ασφάλισης (ΤΕΑΠΕΤΕ, ΤΑΠΤΠ και ΛΑΚ) του προσωπικού των πιστωτικών ιδρυμάτων (Εμπορική και Τράπεζα Πειραιώς, Alpha Bank και Τράπεζα Αττικής), οι ασφαλισμένοι των οποίων υπήχθησαν με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις στο ΕΤΑΤ, εφόσον οι δικαιούχοι αυτοί έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, δηλαδή έως και τις 12.5.2016, το σχετικό δικαίωμα. (Άρθρο 53 παρ.3 του ν. 4387/2016). Στο σημείο αυτό κρίνεται αναγκαία η επισήμανση της εννοιολογικής διαφοράς μεταξύ θεμελίωσης του δικαιώματος προς λήψη της προσυνταξιοδοτικής παροχής και λήψης της εν λόγω παροχής. Έτσι, το Συμβούλιο της Επικρατείας, ερμηνεύοντας τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εμπορικής Τράπεζας (ΤΕΑΠΕΤΕ), έκρινε με την 935/2018 απόφασή του (σκ.10) ότι ως πρόσωπα που υπάγονται στον e-ΕΦΚΑ έχοντας θεμελιώσει δικαίωμα λήψης της προσυνταξιοδοτικής παροχής στις 12.5.2016 νοούνται τα πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο από τις οικείες καταστατικές διατάξεις χρόνο ασφάλισης, κατά την ανωτέρω ημερομηνία, χωρίς να απαιτείται περαιτέρω, τα πρόσωπα αυτά, κατά το ίδιο χρονικό σημείο, να έχουν αποχωρήσει από την εργασία τους ή να έχουν συμπληρώσει το προβλεπόμενο για τη συνταξιοδότησή τους όριο ηλικίας, οι τελευταίες δε δύο προϋποθέσεις απαιτούνται μόνο προκειμένου να καταβληθεί στα πρόσωπα αυτά η προσυνταξιοδοτική παροχή.⁴ Περαιτέρω, με την 70/2022 γνωμοδότηση ΝΣΚ (με την οποία ερμηνεύτηκαν διατάξεις για τη συνταξιοδότηση των δημοσίων υπαλλήλων) έγινε, επίσης, δεκτό (σκ. 17) «*ότι η έννοια της «θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος» διαχωρίζεται και διαφοροποιείται πλήρως από την έννοια της «συνταξιοδότησης», νοείται δε ως θεμελίωση η*

⁴ Βλ. και εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με αριθμ. πρωτ.:Φ80020/οικ.22103/Δ15.404 στην οποία διευκρινίζεται ότι: «...*θεμελιωμένο δικαίωμα υφίσταται όταν ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τον ελάχιστο χρόνο ασφάλισης (συντάξιμο έτη) και το όριο ηλικίας (όπου αυτό προβλέπεται), που απαιτούνται για την συνταξιοδότησή του με άμεση καταβολή της προσυνταξιοδοτικής παροχής. Το θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα μπορεί να ασκηθεί οποτεδήποτε και ο ασφαλισμένος έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει εργαζόμενος.*».

κατοχύρωση του δικαιώματος για λήψη σύνταξης, η οποία (θεμελίωση) μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς να έχει συμπληρωθεί το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και καθ' ον χρόνον ο υπάλληλος παραμένει στην Υπηρεσία του, συνεχίζει, δηλαδή, να παρέχει τις υπηρεσίες του είτε μέχρι τη συμπλήρωση του απαιτούμενου στην περίπτωση του ορίου ηλικίας, είτε και μετά τη συμπλήρωση του εν λόγω ηλικιακού ορίου και μπορεί να αποχωρήσει οποτεδήποτε, πάντοτε όμως σε συνδυασμό με τις περί αυτοδίκαιης απόλυσης διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα. Ως «συνταξιοδότηση» νοείται η καταβολή-λήψη της ισόβιας σύνταξης από το Δημόσιο Ταμείο, η οποία λαμβάνει χώρα εφόσον ο τακτικός υπάλληλος του Δημοσίου συμπληρώνει και το εκάστοτε προβλεπόμενο όριο ηλικίας.».

14. Εξάλλου, ως προς τη φύση της προσυνταξιοδοτικής, σε σχέση με την συνταξιοδοτική παροχή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσυνταξιοδοτική παροχή είναι σαφώς διακριτή και αυτοτελής σε σχέση με την συνταξιοδοτική παροχή (κύρια και επικουρική) η οποία καταβάλλεται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που καταβάλλεται η πρώτη.⁵ Τούτο συνάγεται: α) αφενός από την προαναφερόμενη απόφαση του ΣτΕ (935/2018, σκ.7) στην οποία χαρακτηρίζεται η προσυνταξιοδοτική παροχή ως «αυτοτελής», β) από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις και ιδίως αυτές: αα) του άρθρου 61 περίπτ. β του ν. 3371/2005 όπου γίνεται λόγος για καταβολή από το Ε.Τ.Α.Τ. των ποσών που αντιστοιχούν σε συστήματα προσυνταξιοδότησης που χορηγούνται στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους...και έως της συμπληρώσεως των αντίστοιχων προϋποθέσεων του Ι.Κ.Α. Ε.Τ.Α.Μ. και Ε.Τ.Ε.Α.Μ.. και ββ) του άρθρου 73Α του ν. 4387/2016, όπου ρητώς αναφέρεται (παράγραφος 1 εδάφιο τελευταίο) ότι η προσυνταξιοδοτική παροχή (όπως αυτή υπολογίζεται από την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 με βάση ποσοστό αναπλήρωσης) καταβάλλεται έως το χρόνο πλήρωσης των προϋποθέσεων άμεσης καταβολής κύριας σύνταξης, καθώς και ότι (παράγραφος 2) μετά τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, το συνολικό ποσό της προσυνταξιοδοτικής παροχής μειώνεται ...καθώς και ότι σε καμία περίπτωση το άθροισμα των αναφερόμενων στο προηγούμενο εδάφιο ποσών (κύριας και επικουρικής σύνταξης και τυχόν διαφοράς) που λαμβάνει ο

⁵ Βλ και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (διαθέσιμος στον ιστότοπο: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:02004R0883-20140101&qid=1700576343018>) στον οποίο αναγνωρίζονται, επίσης, ως διακριτές έννοιες η «σύνταξη» και η «παροχή προσύνταξης» και δίδονται οι αντίστοιχοι ορισμοί (βλ. άρθρο 1, C1 κγ) και κδ).

συνταξιούχος δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό της προσυνταξιοδοτικής παροχής που ελάμβανε ο δικαιούχος, γ) από την εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με αριθμό πρωτ. 214335/15.9.2020 με θέμα «Χρόνος Επικουρικής Ασφάλισης συνταξιούχων Προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος e-ΕΦΚΑ– Διαδικασία βεβαίωσης» στην οποία σημειώνεται υπό τον τίτλο «Β. Προσυνταξιοδοτική παροχή» ότι «....η ασφάλιση στο προσυνταξιοδοτικό καθεστώς ΤΕΑΠΕΤΕ γινόταν ταυτόχρονα και ενοποιημένα με την επικουρική ασφάλιση με κοινό ενιαίο ποσοστό ασφάλισης, μη διαχωριζόμενο σε επιμέρους ποσοστά για προσυνταξιοδότηση και επικουρική ασφάλιση. Ουσιαστικά, πρόκειται για ασφάλιση που οδηγεί χρονικά πρώτα σε προσυνταξιοδότηση και ακολούθως σε επικουρική σύνταξη, με διαφορετικές προϋποθέσεις φυσικά...» και δ) από την παράγραφο 15 της προαναφερόμενης με αριθμό πρωτ. 350/03.01.2023 εγκυκλίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων όπου γίνεται λόγος για καταβαλλόμενη προσυνταξιοδοτική παροχή, η οποία χορηγείται από τον e-ΕΦΚΑ σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος μέχρι την συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης.

15. Περαιτέρω, αναφορικά με την αύξηση των προσυνταξιοδοτικών παροχών που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Από την παράθεση των ως άνω διατάξεων και ειδικότερα των διατάξεων των άρθρων 61 περίπτ. β του ν. 3375/2005, 51 παρ. 2 περίπτ. β, 53 παρ.3 και 73Α του ν. 4387/2016, που ρυθμίζουν ζητήματα σχετικά με τις προσυνταξιοδοτικές παροχές που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, σαφώς προκύπτει ότι ο νομοθέτης των διατάξεων αυτών, ενώ ρύθμισε διάφορα ζητήματα που αφορούν στην καταβολή προσυνταξιοδοτικών παροχών [όπως για παράδειγμα ότι οι εν λόγω παροχές χορηγούνται στους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους του τ. Ε.Τ.Α.Τ. σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις οικείες καταστατικές διατάξεις (άρθρο 61 περίπτ. β του ν. 3375/2005), ότι η χορήγηση προσυνταξιοδοτικών παροχών γίνεται από τον e-ΕΦΚΑ εφόσον οι ως άνω ασφαλισμένοι έχουν θεμελιώσει έως την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 το σχετικό δικαίωμα (άρθρα 51 παρ. 2 περίπτ. β και 53 παρ.3 του ν. 4387/2016), ότι οι προσυνταξιοδοτικές παροχές υπολογίζονται μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 με βάση ποσοστό αναπλήρωσης, καθώς και ότι οι ήδη κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 καταβαλλόμενες προσυνταξιοδοτικές παροχές αναπροσαρμόζονται (άρθρο 73Α του ν. 4387/2016)], ωστόσο άφησε (ηθελημένα) αρρύθμιστο το ζήτημα τυχόν αύξησης στις προσυνταξιοδοτικές παροχές,

αν και γνώριζε ασφαλώς την εννοιολογική διάκριση μεταξύ προσυνταξιοδοτικής παροχής και παροχής σύνταξης (κύριας και επικουρικής).

Αντίθετα, όπου ο ίδιος νομοθέτης, ηθέλησε να κάνει λόγο για αύξηση των συντάξεων (ή –αντίθετα- για μη χορήγηση αύξησης)⁶ χρησιμοποίησε ρητά την λέξη «σύνταξη» - και όχι τις λέξεις «προσυνταξιοδοτική παροχή» - όπως το έπραξε στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπου προέβλεψε ότι το συνολικό ποσό της «σύνταξης» (και δη της κύριας, αφού το εν λόγω άρθρο, σύμφωνα με την γραμματική διατύπωση της παραγράφου 1 αυτού, αφορά αναπροσαρμογή «κύριων» συντάξεων) αυξάνεται από την 1.1.2023 κατ' έτος, κατά τα ειδικότερον προβλεπόμενα στη διάταξη αυτή. Το ίδιο έπραξε και η κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση, ορίζοντας με το άρθρο μόνο της προαναφερόμενης κ.υ.α. 126331/2022, ότι το συνολικό ποσό των «κύριων συντάξεων» του e-ΕΦΚΑ, με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31^η.12.2022 αυξάνεται από την 1^η.1.2023 κατά επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό (7,75%).

Άλλωστε, ο νομοθέτης γνωρίζοντας σαφώς την ως άνω εννοιολογική διάκριση μεταξύ προσυνταξιοδοτικής παροχής και παροχής σύνταξης, όπου ηθέλησε η μείωση στην κύρια σύνταξη να καταλάβει και την προσυνταξιοδοτική παροχή που χορηγείται από το τ. Ε.Τ.Α.Τ., το έπραξε ρητώς, όπως τούτο συνάγεται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 και της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 4051/2012, στις οποίες γίνεται ρητή μνεία ότι η μείωση της κύριας σύνταξης καταλαμβάνει *«και το 50% του συνολικού ποσού κύριας και επικουρικής σύνταξης που χορηγείται από το Ε.Τ.Α.Τ. και το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος»*. Επίσης, όπου ο νομοθέτης ηθέλησε η μηνιαία παρακράτηση της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) που προβλέπεται κατά την καταβολή της σύνταξης από τις συντάξεις κύριας ασφάλισης των συνταξιούχων του Δημοσίου, ΝΑΤ και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και η Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, να καταλάβουν (εκτός από την σύνταξη) και την προσυνταξιοδοτική παροχή που χορηγείται από το τ. Ε.Τ.Α.Τ., το έπραξε ρητώς, όπως τούτο συνάγεται από τις διατάξεις των παραγράφων 12 (για την ΕΑΣ) και 13 (για την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης) του άρθρου 44 του ν. 3986/2011.

⁶ Βλ. τη διάταξη του άρθρου 9 του ν. 3554/2007 στην οποία ορίζεται ότι δεν χορηγούνται αυξήσεις στις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις και σε όσες θα καταβληθούν μετά την ένταξη του ΛΑΚ. στο Ε.Τ.Α.Τ..

Τούτων έπεται ότι, τόσον ο νομοθέτης του ν. 4387/2016 όσο και η κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση γνώριζαν ασφαλώς την εννοιολογική διάκριση μεταξύ προσυνταξιοδοτικής παροχής και παροχής σύνταξης (κύριας και επικουρικής) και αν ήθελε ο νομοθέτης, η προβλεπόμενη στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 από την 1^η.1.2023 αύξηση στη σύνταξη, να περιλαμβάνει και τις προσυνταξιοδοτικές παροχές, θα το είχε εκφράσει ρητά.⁷ Αντίθετα, ο νομοθέτης θέλησε οι προσυνταξιοδοτικές παροχές που καταβάλλονται ήδη κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 4387/2016 να αναπροσαρμόζονται (και όχι να αυξάνονται) σύμφωνα με τα ειδικότερον διαλαμβανόμενα στις διατάξεις του άρθρου 73Α του ν. 4387/2016.

16. Εξάλλου, από την αδιάσπικτη διατύπωση της κ.υ.α. 126331/2022, σαφώς προκύπτει ότι η ετήσια αύξηση από 1.1.2023 αφορά μόνο στις κύριες συντάξεις. Οι επικουρικές συντάξεις δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, αλλά αναπροσαρμόζονται με βάση ειδικό μηχανισμό που προβλέπεται στο άρθρο 6 της 17537/989/6.5.2020 απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Καθορισμός των τεχνικών παραμέτρων σχετικά με τις παροχές του κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ε-Ε.Φ.ΚΑ.» (Β' 1887), η οποία εκδόθηκε κατ'έξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 96 παρ.1 του ν. 4387/2016 και όπως το τελευταίο αυτό άρθρο ισχύει μετά την αντικατάστασή του -από την έναρξη ισχύος του- με το άρθρο 44 του ν. 4670/2020 (Α' 43). Το αυτό ισχύει και για τις προσυνταξιοδοτικές παροχές, οι οποίες κατά ρητή νομοθετική πρόβλεψη καταβάλλονται έως το χρόνο πλήρωσης των προϋποθέσεων άμεσης καταβολής της κύριας σύνταξης (άρθρο 53 παρ.3 του ν. 4387/2016 και άρθρο 61 περίπτ. β του ν. 3371/2005). Εφόσον, λοιπόν, η καταβολή των προσυνταξιοδοτικών παροχών, διακόπτεται, από και διά της καταβολής της κύριας σύνταξης, είναι αυτονόητο ότι η προαναφερόμενη αύξηση δεν μπορεί να αφορά παρά μόνο την κύρια σύνταξη, και όχι και τις μέχρι την καταβολή αυτής (κύριας σύνταξης), προσυνταξιοδοτικές παροχές.

17. Άλλωστε, για μεν τις ήδη καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος (12.5.2016) του ν. 4387/2016, προσυνταξιοδοτικές παροχές στους ενταχθέντες στον Ε.Φ.Κ.Α. ασφαλισμένους του τ. Ε.Τ.Α.Τ., υπάρχει ρητή πρόβλεψη στην παράγραφο 3 του

⁷ Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016, ως κοινωνικοασφαλιστική, είναι στενώς ερμηνευτέα (ΣτΕ Ολ. 1833/2001, ΣτΕ 7μ. 2227/2013 και 3450/2003, ΣτΕ 2033, 1557/1990, 2589/1989, 4888/1988, 1507/1984, Ν.Σ.Κ. Ολ. 102/2022, 274/2015, 361/2008 και Ν.Σ.Κ. 87/2018 και 310/2011).

άρθρου 73Α του νόμου τούτου (που, όπως προεκτέθηκε, φέρει τον τίτλο «Αναπροσαρμογή των προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών του τ. Ε.Τ.Α.Τ.) αναφορικά με τον τρόπο αναπροσαρμογής των συγκεκριμένων αυτών παροχών (ο οποίος πραγματοποιείται με βάση το προβλεπόμενο στις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου του αυτού νόμου - 4387/2016⁸ - ποσοστό αναπλήρωσης), ενώ τέτοια ρητή πρόβλεψη υπάρχει και στην παράγραφο 4 του αυτού άρθρου και νόμου, για τους συνταξιούχους του προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος του Ε.Τ.Ε.Α. (τ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ.), οι οποίοι και αυτοί (αναφορικά με τις προσυνταξιοδοτικές παροχές που λαμβάνουν) διέπονται από τις διατάξεις του «παρόντος» κατά τη ρητή διατύπωση της διάταξης αυτής και όχι άλλου άρθρου (όπως είναι λ.χ. το άρθρο 14 παρ. 4 του ν. 4387/2016, που φέρει και αυτό τον τίτλο «Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων»), άρα λαμβάνουν αποκλειστικά και μόνο ανάλογη (με την καταβαλλόμενη στις προσυνταξιοδοτικές παροχές των συνταξιούχων του τ. Ε.Τ.Α.Τ.) αναπροσαρμογή επί των καταβαλλόμενων από το τ. Ε.Τ.Ε.Α. προσυνταξιοδοτικών τους παροχών και απολύτως καμία άλλη αύξηση επ'αυτών, αφού τέτοια δεν προβλέπεται στην ανωτέρω περί Ε.Φ.Κ.Α. (και ήδη ε-Ε.Φ.Κ.Α.) νομοθεσία.

Επομένως και σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, σε ουδεμία νομοθετική διάταξη ερείδεται η πρόβλεψη στην παράγραφο 15 της ως άνω με αριθμό πρωτ. 350/03.01.2023 (ΑΔΑ: ΨΠΜΨ46ΜΤΛΚ-ΒΜΥ) εγκυκλίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα: «Οδηγίες για την εφαρμογή του συντελεστή αύξησης

⁸ Σημειωτέον, ότι από την παράγραφο 4 του άρθρου 12 της από 31.12.2012 ΠΝΠ, που κυρώθηκε (εμπροθέσμως – ad hoc ΣτΕ 1316/2015) με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013, προκύπτει ότι ο κοινωνικοασφαλιστικός νομοθέτης είχε προβλέψει ιδιαίτερη διαδικασία αναπροσαρμογής των καταβαλλόμενων από το ΕΤΑΤ προσυνταξιοδοτικών παροχών και παροχών ΛΑΚ (με έκδοση π.δ/τος, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Εργασίας, συνοδευόμενης από αναλογιστική μελέτη, γνώμη του ΔΣ του ΕΤΑΤ και γνώμη του ΣΚΑ) και άρα δεν την συνέδεε (την εν λόγω αναπροσαρμογή) με τις αναπροσαρμογές (αυξήσεις) των συντάξεων που, βάσει άλλων - ισχυσασών κατά καιρούς πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 - διατάξεων, καταβάλλονταν στους συνταξιούχους των ΦΚΑ. Η διάταξη αυτή πρέπει να θεωρηθεί (σιωπηρώς) καταργηθείσα μετά τη θέση σε ισχύ της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 73Α του ν. 4387/2016, η οποία προβλέπει περί της αναπροσαρμογής των ήδη καταβαλλόμενων κατά στις 12-5-2016 (ημεροχρονολογία δημοσίευσης του ν. 4387/2016) προσυνταξιοδοτικών και άλλων παροχών του τ. Ε.Τ.Α.Τ. (σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 73Α του ν. 4387/2016 βλ. και την Φ80020/22103/Δ15.404/07.9.2016 εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης).

συντάξεων της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν.4387/2016 από 01.01.2023)», σύμφωνα με την οποία ως κύρια σύνταξη, που επηρεάζεται από τον συντελεστή αύξησης, λογίζεται και το 50% της καταβαλλόμενης προσυνταξιοδοτικής παροχής, η οποία χορηγείται από τον e-ΕΦΚΑ, μέχρι την συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης κύριας σύνταξης, σε συνταξιούχους προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος. Κατά το μέρος δε που με την ως άνω εγκύκλιο τίθενται αυτοτελείς κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν στην ετήσια αύξηση κατά ποσοστό 7.75% των κύριων συντάξεων στις οποίες συνυπολογίζεται και το 50% της καταβαλλόμενης προσυνταξιοδοτικής παροχής, η εγκύκλιος αυτή, αποτελεί ψευδοερμηνευτική εγκύκλιο η οποία, λόγω της μη δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, είναι ανυπόστατη (ΣτΕ 935/2018).

Απάντηση

18. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, προσήκει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η εξής απάντηση:

Οι προσυνταξιοδοτικές παροχές που χορηγούνται από το τ. Ε.Τ.Α.Τ. και ήδη από τον e-ΕΦΚΑ, ως διακριτές και αυτοτελείς σε σχέση με την συνταξιοδοτική παροχή (κύρια και επικουρική, η οποία καταβάλλεται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που καταβάλλονται οι πρώτες), δεν αυξάνονται από την 1^η.1.2023 όπως αυξάνονται οι συντάξεις σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016 και στην κατ'έξουσιοδότηση της διάταξης αυτής εκδοθείσα 126331/28.12.2022 κ.υ.α. (Β' 6949), με την οποία ορίστηκε ότι το συνολικό ποσό των κύριων συντάξεων του e-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και την 31.12.2022 αυξάνεται από την 1^η.1.2023 κατά επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τις εκατό (7,75%) και τούτο διότι, δεν υφίσταται στο ν. 4387/2016 ρητή νομοθετική πρόβλεψη που να επιτρέπει και την αύξηση των παροχών αυτών, οι οποίες δεν ταυτίζονται εννοιολογικά με τις συντάξεις.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 04 Δεκεμβρίου 2023

Ο Πρόεδρος

Χαράλαμπος Μπρισκόλας
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο Εισηγητής

Χαράλαμπος Τσόγκας
Πάρεδρος ΝΣΚ